

Bruxelles, 24.4.2017.
COM(2017) 192 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

Provedba i evaluacija Uredbe (EZ) br. 1224/2009 o uspostavi sustava kontrole Unije za osiguranje sukladnosti s pravilima zajedničke ribarstvene politike, u skladu s njezinim člankom 118.

REFIT
Evaluacija učinka reguliranja ribarstva
{SWD(2017) 134 final}

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

Provedba i evaluacija Uredbe (EZ) br. 1224/2009 o uspostavi sustava kontrole Unije za osiguranje sukladnosti s pravilima zajedničke ribarstvene politike, u skladu s njezinim člankom 118.

REFIT Evaluacija učinka reguliranja ribarstva

1. UVOD

Uspjeh zajedničke ribarstvene politike¹ (ZRP) u velikoj mjeri ovisi o provedbi učinkovitog sustava kontrole. Mjerama utvrđenima Uredbom Vijeća (EZ) br. 1224/2009² o uspostavi sustava kontrole na razini EU-a za osiguranje usklađenosti s pravilima ZRP-a (dalje u tekstu „Uredba o kontroli“) nastoji se uspostaviti Unijin sustav kontrole, inspekcije i provedbe utemeljen na globalnom i integriranom pristupu, u skladu s načelima proporcionalnosti i financijski učinkovitog upravljanja.

Ovim se dokumentom ispunjava zakonska obveza iz članka 118 Uredbe o kontroli, kojim je utvrđeno da Komisija svakih pet godina sastavlja izvješće o stanju provedbe Uredbe o kontroli u državama članicama koje dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću (članak 118. stavak 2.) i da će pet godina nakon stupanja na snagu Uredbe ocijeniti njezine učinke na ZRP (članak 118. stavak 3.).

Evaluacija Uredbe o kontroli također je uključena u Komisijin Program za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT)³ kako bi se procijenilo je li Uredba primjerena svojoj svrsi uz naglasak na aspekte pojednostavnjenja i smanjenja regulatornog opterećenja.

Evaluacija je provedena u skladu s pet kriterija utvrđenih u Komisijinim smjernicama za bolju regulativu iz svibnja 2015.⁴, a to su: relevantnost, dodana vrijednost EU-a, usklađenost, učinkovitost i efikasnost. Kao dio evaluacije provedena je i analiza sljedećih aspekata: pojednostavnjenje i smanjenje regulatornog opterećenja.

U tom kontekstu glavne odredbe Uredbe o kontroli ocijenjene su u pogledu općih ciljeva promicanja jednakih uvjeta za sve i razvoja kulture sukladnosti s pravilima ZRP-a. Osim toga ispitana je i učinkovitost instrumenata utvrđenih Uredbom o kontroli kako bi Komisija osigurala provedbu ZRP-a od strane država članica. To su bila područja u kojima su u prethodnom režimu kontrole bile uočene slabosti i nedostaci i na koja su zato usmjereni novi instrumenti u važećoj Uredbi o kontroli.

¹ Uredba (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o zajedničkoj ribarstvenoj politici, SL L 354, 28.12.2013., str. 22.

² Uredba Vijeća (EZ) br. 1224/2009 od 20. studenoga 2009. o uspostavi sustava kontrole Unije za osiguranje sukladnosti s pravilima zajedničke ribarstvene politike, o izmjeni uredbi (EZ) br. 847/96, (EZ) br. 2371/2002, (EZ) br. 811/2004, (EZ) br. 768/2005, (EZ) br. 2115/2005, (EZ) br. 2166/2005, (EZ) br. 388/2006, (EZ) br. 509/2007, (EZ) br. 676/2007, (EZ) br. 1098/2007, (EZ) br. 1300/2008, (EZ) br. 1342/2008 i o stavljanju izvan snage uredbi (EEZ) br. 2847/93, (EZ) br. 1627/94 i (EZ) br. 1966/2006, SL L 343, 22.12.2009., str. 1.

³ Program za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT): trenutno stanje i izgledi za budućnost – „pregled uspješnosti programa REFIT“, SWD(2015) 110 final.

⁴ Smjernice za bolju regulativu (Radni dokument službi Komisije), SWD (2015) 111

Osim toga evaluacija takvog zakonskog okvira ne bi se mogla odvojiti od razmatranja političkog konteksta s kojim je povezan. Osim konteksta i ciljeva utvrđenih u vrijeme njezina donošenja Uredba o kontroli ocijenjena je u svjetlu nedavne reforme ZRP-a, kojom su uvedeni novi ciljevi i nove pravne obveze, kao što je, na primjer, obveza iskrcavanja. Također je uzeto u obzir sljedeće: razvoj aspekata kontrole koji se provode primjenom Uredbe o uspostavi sustava Zajednice za sprečavanje, suzbijanje i zaustavljanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova (Uredba NNN)⁵, Europski fond za pomorstvo i ribarstvo⁶ (EFPR) za razdoblje 2014. – 2020. (kojim su među ostalim uvedene nove odredbe o financijskim sankcijama), Uredba o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta⁷ (ZOT) te rasprave koje se trenutačno vode o Uredbi o održivom upravljanju vanjskim ribarskim flotama⁸ i naporu EU-a u pogledu oblikovanja međunarodne politike upravljanja oceanima. Naposljetku, u okviru evaluacije razmotrene su promjene u institucionalnim i političkim scenarijima, osobito stupanje na snagu Lisabonskog ugovora i uspostava Europske suradnje u pogledu funkcija obalne straže⁹.

Rezultati prikazani u ovom dokumentu proizašli su iz procesa opsežnih savjetovanja s relevantnim dionicima. Više detalja o provedenim savjetovanjima, izvorima podataka i korištenim informacijama, metodologiji i dobivenim rezultatima može se naći u pratećem radnom dokumentu službi Komisije „REFIT: Ocjena utjecaja Uredbe o kontroli ribarstva”.

2. PROVEDBA – STANJE

Na temelju podataka koje su dostavile države članice u skladu s člankom 118. Uredbe o kontroli i zapažanja Komisije proizašlih iz revizija, provjera i inspekcija provedenih u skladu s Glavom X. Uredbe o kontroli, Komisija smatra da su države članice provele glavne obveze na temelju Uredbe o kontroli i uspostavile potrebne instrumente, postupke i standarde za osiguravanje praćenja i inspekcija ribolovnih aktivnosti diljem EU-a. Uspostavile su moderne i učinkovite centre za praćenje ribarstva koji su, zahvaljujući i strategiji kontrole temeljenoj na procjeni rizika i nacionalnim programima kontrole, poboljšali nadzor i praćenje ribarskih plovila u vodama EU-a i međunarodnim vodama te prikupljanje i prijenos pouzdanih podataka. Sustavi za praćenje plovila (VMS) i elektronički sustavi za prijenos podataka (ERS) upotrebljavaju se u svim ribarskim flotama za plovila dulja od 12 m, čime se poboljšava nadzor, kontrola i pouzdanost podataka o ulovima. Ribolovni kapacitet na razini EU-a smanjio se u skladu s postavljenim ciljevima, kvaliteta podataka o ulovu poboljšala se u usporedbi s prijašnjim režimom i postignuta je općepriznata bolja usklađenost s pravilima ZRP-a, i od strane poslovnih subjekata i od strane država članica.

⁵ Uredba Vijeća (EZ) br. 1005/2008 o uspostavi sustava Zajednice za sprečavanje nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, odvratanje od njega i njegovo zaustavljanje, SL L 286, 29.10.2008., str. 1.

⁶ Uredba (EU) br. 508/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo, SL L 149, 20.05.2014., str. 1.

⁷ Uredba (EU) 1379/2013 o zajedničkom uređenju tržišta proizvodima ribarstva i akvakulture, SL L 354, 28.12.2013., str. 1.

⁸ Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o održivom upravljanju vanjskim ribarskim flotama i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1006/2008, SWD/2015/636 final – 2015/0289 (COD).

⁹ Uredba (EU) 2016/1626 Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 768/2005 o osnivanju Agencije za kontrolu ribarstva Zajednice SL L 251, 16.9.2016., str. 80.

Tijekom promatranog petogodišnjeg razdoblja pojavilo se mnogo pozitivnih elemenata, no analizom su uočeni i nedostaci u provedbi i manjkavosti nekih odredaba Uredbe o kontroli, uglavnom u pogledu sustava sankcija i kaznenih bodova, daljnjeg postupanja nakon povrede propisa, razmjene podataka među državama članicama, sljedivosti, kontrole praksi vaganja te alata za nadzor i prijavljivanje ulova za plovila kraća od 12 m.

3. REZULTATI EVALUACIJE

Evaluacijom je potvrđena relevantnost i dodana vrijednost EU-a Uredbe o kontroli, koja se pokazala vrijednim instrumentom s pomoću kojeg je stvoren dosljedan okvir za kontrolu, inspekcije i provedbu kako bi se osigurala usklađenost s ZRP-om. Također se smatra iznimno važnom za osiguravanje jednakih uvjeta za sve poslovne subjekte.

Uredbom o kontroli prijašnji je sustav kontrole pojednostavnjen i racionaliziran. Usprkos paralelnom postojanju drugih instrumenata koji sadržavaju kontrolne mjere (npr. Uredba o odobrenjima za ribolov¹⁰, Tehničke mjere¹¹ i Uredba o Sredozemlju¹²), nije uočeno da postoje ikakvi problemi zbog njihove istovremene provedbe. Uredba o kontroli u skladu je s ostalim propisima i zakonodavnim aktima o ribarstvu (npr. s Uredbom o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta (ZOT) i EFPR-om). Njome su propisi EU-a usklađeni s međunarodnim obvezama u području kontrole, osobito jer omogućava nediskriminirajuću provedbu Uredbe NNN u odnosu na treće zemlje. Dosljednost s politikom EU-a u drugim područjima, kao što su okoliš, pomorstvo, inovacije (plavi rast), sanitarne mjere, carine i trgovina, također nije sporna. Usprkos toj dosljednosti postoji međutim zabrinutost među dionicima u pogledu trenutno važećih odredaba o kontroli nekih novih obveza utvrđenih ZRP-om, kao što je, na primjer, obveza iskrcavanja. I nedostaci povezani sa sljediivošću mogli bi sprečavati učinkovitu provedbu ZOT-a. Osim toga sinergija među instrumentima Uredbe o kontroli nije dostatna za učinkovitu i eficientnu provedbu Okvirne direktive o pomorskoj strategiji¹³ i nedavno uspostavljene Europske suradnje u pogledu funkcija obalne straže

Kad je riječ o učinkovitosti i eficijenciji, provedba sustava za praćenje plovila (VMS) i elektroničkog sustava za prijenos podataka (ERS) te primjena strategije kontrole temeljene na procjeni rizika pokazali su se bitnim instrumentima za nadzor aktivnosti i povećanje kvalitete prijavljenih podataka o ulovu. Također je potvrđeno da se upotrebom elektroničkih informacijskih sustava u ribarstvu i standardnih kontrolnih postupaka smanjilo administrativno opterećenje za poslovne subjekte i za javna tijela (više detalja navedeno je u sljedećem odjeljku „Pojednostavnjenje i smanjenje administrativnog opterećenja”). Ipak, kompleksnost nekih pravila i novi pristup u usporedbi s prijašnjim režimom doveli su do

¹⁰ Uredba Vijeća (EZ) br. 1006/2008 o odobravanju ribolovnih aktivnosti koje ribarska plovila Zajednice obavljaju izvan voda Zajednice i o pristupu plovila trećih zemalja vodama Zajednice, SL L 286, 29.10.2008., str. 33.

¹¹ Uredba Vijeća (EZ) br. 850/98 o očuvanju ribolovnih resursa putem tehničkih mjera za zaštitu nedoraslih morskih organizama, SL L 125, 27.4.1998., str. 1.

¹² Uredba Vijeća (EZ) br. 1967/2006 o mjerama upravljanja za održivo iskorištavanje ribolovnih resursa u Sredozemnom moru, SL L 409, 30.12.2006., str. 11.

¹³ Direktiva 2008/56/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavljanju okvira za djelovanje Zajednice u području politike morskog okoliša (Okvirna direktiva o pomorskoj strategiji), SL L 164, 25.6.2008., str. 19.

kašnjenja u provedbi. S obzirom na to da je i stupanje na snagu niza odredaba bilo raspoređeno na tri godine od 2010., u nekim područjima koristi se tek sad ostvaruju i prednosti će tek dugoročno postati potpuno vidljive. Treba međutim napomenuti da, iako je kašnjenje u provedbi djelomično posljedica vremena potrebnog za tehnički razvoj (npr. za uvođenje novih tehnologija i IT sustavâ) ili prenošenje u nacionalno zakonodavstvo, neki dionici upućuju i na pomanjkanje političke volje da se osigura pravodobna provedba, a države članice sustavno naglašavaju manjak ljudskih resursa.

Nedovoljna jasnoća nekih odredaba, zastarjele odredbe i diskrecijska provedba u državama članicama (npr. odstupanja, sankcije) također se negativno odražavaju na učinkovitost i efijenciju tog pravnog instrumenta.

Jednaki uvjeti za sve

Svi dionici izjavili su da je ujednačen, usklađen i globalan sustav kontrole ribarstva na razini EU-a prioritet Unijine ribarstvene politike. Osiguravanje jednakih uvjeta u području kontrole za sve države članice, sva ribarstva, sve flote EU-a koje ribare u vodama EU-a ili izvan njih te za flote EU-a ili trećih zemalja koje ribare u vodama EU-a jedan je od stupova učinkovitog funkcioniranja ZRP-a. Iako je zahvaljujući novom režimu kontrole dosta toga postignuto, još uvijek ima prostora za poboljšanja te je i dalje potrebna predanost država članica kako bi se osigurala usklađena i ujednačena primjena Uredbe za poslovne subjekte na razini EU-a.

Analizom je potvrđeno da su razvoj standarada EU-a, usklađenog pristupa kontrolnim aktivnostima i zajedničkih IT platformi za razmjenu podataka bitni instrumenti za postizanje stabilnih jednakih uvjeta za sve. Priznato je da Agencija za kontrolu ribarstva Zajednice (EFCA) i Europska komisija imaju ključnu ulogu u razvoju i poticanju harmoniziranog i dosljednog koncepta, s kompatibilnim sustavima za izvješćivanje, razmjenu podataka i sljedivost proizvoda ribarstva.

Sljedivost proizvoda ribarstva u svim državama članicama predstavlja problem. Iako je uočeno znatno poboljšanje u svim državama članicama te iako je kontrolama nakon iskrcavanja povećana pouzdanost i kvaliteta podataka, još uvijek ima problema s kontrolom pri prvoj prodaji i tijekom prijevoza. Glavni problemi posljedica su gubitka sljedivosti u ta dva koraka proizvodnog lanca, gdje se pošiljke mogu staviti na tržište bez prethodne kontrole njihova podrijetla. Kontrolna tijela smatraju da aktualni okvir za kontrolu vaganja i prijevoza ostavlja prostora za pogrešno izvješćivanje, dok odredbe o vaganju uglavnom prebacuju kontrolu s države zastave na obalnu državu. Iskustvo je pokazalo da je prijevoz idealna prilika za prijavljivanje pogrešnih podataka o ulovu. Osim toga, neelektronički sustav sljedivosti utvrđen Uredbom o kontroli ne smatra se učinkovitim. Kao rezultat toga neke države članice dobrovoljno razvijaju elektroničke sustave sljedivosti, ali različitost pristupa odabranih na nacionalnoj razini sprečava razmjenu podataka, unakrsne provjere i potvrđivanje. S druge strane, treba napomenuti da se u nekim slučajevima poteškoće u razmjeni podataka pripisuju nedostatku volje da se podaci dijele, uključujući i između država članica, Komisije i EFCA-e.

Zahtjevi za zaštitu povjerljivosti, koji su postavljeni u nekoliko slučajeva, mogli bi također biti ozbiljna prepreka provedbi drugih s tim povezanih politika (npr. suradnja u pogledu funkcija obalne straže). Usto, još uvijek postoje neriješeni problemi u pogledu uporabe

znanstvenih podataka u svrhu kontrole i kontrolnih podataka u svrhu upravljanja, koje je potrebno riješiti kako bi se učinkovito postigli ciljevi ZRP-a. Analiza je jasno pokazala da neke od odredaba Uredbe o kontroli o prikupljanju i razmjeni podataka i informacija nisu dovoljno jasne.

Smatra se da posebna pravila koja se primjenjuju na plovila kraća od 12 m nisu potpuno prikladna: dok operateri većih plovila izuzeća i odstupanja smatraju pomanjkanjem kontrole koje narušava jednakost uvjeta tržišnog natjecanja, mala ribarstva krutost nekih odredaba smatraju neopravdanim opterećenjem, osobito za sektore koji su bili jako pogođeni nedavnom gospodarskom krizom.

Kontrola aktivnosti plovila kraćih od 10 m, koja su trenutačno izuzeta od vođenja očevidnika, ne provodi se ispravno od strane država članica (npr. kontrola na temelju uzorkovanja u vrijeme iskrcaja). Na Sredozemnom moru, gdje je više od 80 % plovila maleno, to pitanje nije na odgovarajući način riješeno važećom Uredbom o kontroli. Slične poteškoće uočene su i u drugim morskim bazenima, iako u manjoj mjeri.

I nedostatak odredaba o kontroli koje se odnose na rekreacijski ribolov smatra se narušavanjem jednakih uvjeta za sve, a građani i većina relevantnih dionika smatraju ih nužnima.

Mnogi dionici izrazili su zabrinutost u pogledu kontrole obveze iskrcavanja. Poslovni subjekti su osobito zabrinuti u pogledu jednakosti uvjeta za sve dionike i traže ograničavanje bilo kakvog dodatnog opterećenja. Treba napomenuti da, iako je tekst Uredbe o kontroli usklađen s novim ZRP-om takozvanom „skupnom uredbom”¹⁴, smatra se da odredbe o kontroli obveze iskrcavanja nisu odgovarajuće i da bi kontrola novih obveza (npr. kontrola uporabe ulova vrsta manjih od minimalne referentne veličine za očuvanje i ne za izravnu ljudsku potrošnju) trebala biti bolje riješena kako bi se izbjegla zbunjenost i dvojbe za mnoge javne i privatne dionike.

Evaluacija je također pokazala da za neke zadaće nisu jasne uloge i odgovornosti Komisije, EFCA-e i država članica, što dovodi do dupliciranja sličnih aktivnosti.

Industrijski gospodarski subjekti i ribari izrazili su zabrinutost u pogledu krutosti nekih tehničkih odredaba za koje je ustanovljeno da su teško provedive (npr. prakse vaganja, dopuštena odstupanja, prijevoz, prethodna prijava, rokovi za dostavu prodajnih listova).

Kultura poštovanja pravila

Za politiku kontrole od ključne je važnosti podizanje razine svijesti među svim dionicima uključenima u čitav spektar aktivnosti povezanih s ribarstvom (lov, prerada, distribucija i stavljanje na tržište) o važnosti poštovanja pravila ZRP-a. Evaluacija pokazuje da je aktualni okvir pridonio stvaranju kulture poštovanja pravila među poslovnim subjektima i državama

¹⁴ Uredba (EU) 2015/812 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o izmjeni uredaba Vijeća (EZ) br. 850/98, (EZ) br. 2187/2005, (EZ) br. 1967/2006, (EZ) br. 1098/2007, (EZ) br. 254/2002, (EZ) br. 2347/2002 i (EZ) br. 1224/2009 te uredaba (EU) br. 1379/2013 i (EU) br. 1380/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu obveze iskrcavanja i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1434/98, SL L 133, 29.5.2015., str. 1.

članicama, što je pak rezultiralo poboljšanjem ispunjavanja obveza utvrđenih ZRP-om. Međutim jasno je i da je još uvijek potrebno jačati poštovanje pravila ZRP-a sveobuhvatnim i čvrstim sustavom nadzora i kontrole te podizati razinu svijesti unutar sektora o važnosti poštovanja mjera očuvanja.

Posebni programi kontrole i inspekcije te planovi o zajedničkom korištenju sredstava, čiju provedbu koordinira EFCA, učinkoviti su instrumenti i ustanovljeno je da su izvrsni za poboljšavanje suradnje i razmjenu informacija među državama članicama. Aktivnosti na širenju informacija i osposobljavanju koje provodi EFCA također su iznimno vrijedne za objašnjavanje novih primjenjivih pravila i podizanje razine svijesti o pitanjima očuvanja među poslovnim subjektima.

Evaluacija pokazuje da kultura poštovanja pravilâ uvelike počiva na poštenoj i ujednačenoj primjeni pravilâ o kontroli u ribarstvima svih država članica, uključujući i plovila trećih zemalja koja ribare u vodama EU-a, te na strogom i dosljednom daljnjem postupanju nakon otkrivenih kršenja pravilâ. Učinkovita provedba sustava sankcija, uključujući i sustav kaznenih bodova za teška kršenja pravilâ, priznati su stupovi osiguravanja jednakog postupanja prema svim ribarima. Međutim iako je Uredbom o kontroli utvrđen pravni okvir koji se smatra odgovarajućim i u skladu s Ugovorima, nacionalni sustavi i njihova primjena znatno se razlikuju od države članice do države članice. Aktualni sustav kaznenih bodova za teška kršenja pravila ne primjenjuje se u svim državama članicama prema jednakim kriterijima¹⁵. Suradnja među državama članicama apsolutno je nužna za pošteno postupanje prema ribarima, koje je preduvjet za pridobivanje njihova povjerenja i poštovanje pravila. Usto, primjena odgovarajućih sankcija u slučajevima kršenja pravilâ na dosljedan i ujednačen način bitna je za osiguravanje njihova odvraćajućeg učinka, a osim toga i doprinosi ispunjavanju međunarodnih obveza EU-a.

Instrumenti Komisije za osiguravanje provedbe Zajedničke ribarstvene politike od strane država članica

Novi instrumenti utvrđeni Uredbom o kontroli kako bi se osigurala provedba ZRP-a od strane država članica općenito su dobro prihvaćeni među dionicima. Usklađenost država članica s pravilima ZRP-a povećala se i zahvaljujući povećanim ovlastima Europske komisije u provjeravanju kontrolnih aktivnosti država članica, provođenju revizija i neovisnih inspekcijskih pregleda.

Akcijski planovi, koje je Komisija donijela u suradnji s državama članicama na koje se planovi odnose kako bi se otklonili utvrđeni sustavni nedostaci u njihovim sustavima kontrole, pokazali su se učinkovitim instrumentima za suradnju.

Pojednostavnjenje i smanjenje administrativnog opterećenja

¹⁵ Države članice primjenjuju sustav kaznenih bodova za teška kršenja pravila iz članka 42. stavka 1. točke (a) Uredbe (EZ) br. 1005/2008, na temelju kojeg se ovlašteniku povlastice za ribolov dodjeljuje odgovarajući broj kaznenih bodova zbog kršenja pravila zajedničke ribarstvene politike. Težinu dotičnog prekršaja utvrđuje nadležno tijelo države članice uzimajući u obzir kriterije kao što su priroda štete, njezina vrijednost, ekonomska situacija prekršitelja i opseg prekršaja ili njegovo ponavljanje.

Uredbom o kontroli pojednostavnjen je i racionaliziran prijašnji kontrolni regulatorni sustav, pojednostavnjena komunikacija među dionicima i smanjeno administrativno opterećenje.

Međutim Uredba o kontroli i dalje je kompleksna i za niz odredaba potrebno je pravno pojašnjenje. Osim toga, budući da neke obveze države članice mogu vrlo različito interpretirati, pa dakle i primjenjivati, od Komisije se vrlo često traže smjernice kako bi se izbjegle različite interpretacije.

Zahvaljujući upotrebi modernih tehnologija, razvoju elektroničkih informatičkih sustava za ribarstvo i razmjeni podataka administrativno opterećenje se, dugoročno gledano, trebalo smanjiti. To se još nije u potpunosti ostvarilo jer je razvoj tih sustava dugo trajao, a u nekim slučajevima elektroničke platforme još su uvijek u fazi razvoja. Bez obzira na to, u usporedbi s prijašnjim sustavom kontrole procjenjuje se da je postignuto neto smanjenje administrativnog opterećenja za poslovne subjekte od 28 %. Prepoznato je da su većinu koristi i smanjenja troškova ostvarila i ostvarit će javna tijela, ali na temelju dostupnih informacija nije bilo moguće kvantificirati ih¹⁶.

Analiza pokazuje da Uredba o kontroli ima potencijala za daljnje smanjenje administrativnog opterećenja, primjerice promicanjem upotrebe informatičkih alata.

4. ZAKLJUČAK

Uredba o kontroli od ključne je važnosti za osiguravanje poštovanja pravila ZRP-a. Ovaj pravni instrument smatra se jednim od glavnih instrumenata za postizanje ciljeva ZRP-a i osiguravanje provedbe mjera očuvanja i upravljanja. Načela i odredbe te Uredbe služe rješavanju problema koji su u prošlosti doveli do prekomjernog izlova i slabog poštovanja propisa.

Države članice uglavnom su provele glavne odredbe Uredbe o kontroli i nema sumnje da je nakon šest godina taj pravni okvir dobro prihvaćen među relevantnim dionicima. Zbog kompleksnosti pravilâ i vremena potrebnog za prilagodbu, provedba nekih odredaba još uvijek, u nekim slučajevima, kasni.

Evaluacija je potvrdila da, iako je neosporno da je Uredba o kontroli pridonijela poboljšanju sustava kontrole ribarstva i poštovanju pravila ZRP-a, aktualni zakonodavni okvir nije potpuno primjeren svojoj svrsi. Postoji jasan poziv dionika na bolju prilagodbu sustava kontrole novom ZRP-u, osobito kad je riječ o obvezi iskrcavanja i povećanju sinergije s drugim politikama, posebno u područjima okoliš i tržište.

Nadalje, nedovoljna jasnoća nekih odredaba bila je jedan od čimbenika koji su rezultirali ponekad različitim pristupima u provedbi na razini država članica, što je prepreka ostvarivanju jednakih uvjeta za sve poslovne subjekte, a time i njihovom povjerenju u sustav. Usto, zastarjelost nekih odredaba, nedostatak fleksibilnosti te ponekad neučinkovita provedba

¹⁶ Treba napomenuti da iako se danas pojam administrativno opterećenje odnosi i na poslovne subjekte i na javna tijela, u 2008., u vrijeme izrade procjene učinka, procjenjivalo se samo administrativno opterećenje poslovnih subjekata. U nedostatku osnovnih vrijednosti nije dakle bilo moguće kvantificirati neto smanjenje administrativnog opterećenja za nadležna tijela.

od strane država članica smanjuju učinkovitost i efikasnost važećeg pravnog sustava. U tom pogledu osobitu pozornost treba posvetiti odredbama o sankcijama i sustavu kaznenih bodova, daljnjem postupanju nakon kršenja propisa, razmjeni podataka, sljedivosti te instrumentima za praćenje i prijavljivanje ulova za plovila kraća od 12 m.

5. DALJNI KORACI

U doprinosima država članica i drugih dionika ovom izvješću naglašen je niz ključnih izazova koje EU i države članice trebaju riješiti kako bi se osigurao usklađen, učinkovit i efikasan sustav kontrole mjera očuvanja i upravljanja u ribarstvu i poštovanje pravila ZRP-a. Tu valja uključiti i poboljšanje općenite uspješnosti Uredbe o kontroli u cilju osiguravanja održivih ribarstava uz istovremeno poboljšavanje sinergije s drugim politikama.

Komisija će rezultate evaluacije predstaviti državama članicama i relevantnim dionicima kako bi se mogli uključiti u raspravu o učinkovitim rješenjima.